

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

Cene inseratom: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četr strani din 500,—, 1/4 strani
din 250,—, 1/8 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

V pričakovanju napada na Anglijo

Po vesteh iz Berlina je zmagalo v Nemčiji prepričanje, da se mora spor med Nemčijo ter Italijo in Veliko Britanijo rešiti z orožjem na bojiščih. Vsi znaki govorijo za to, da smo tik pred napadom na Anglijo in njeno posest v Afriki.

Znaki, ki napovedujejo skorajšnji napad

Švicarske in italijanske napovedi

Švicarski listi poročajo iz Francije, da so izdala nemška oblastva 28. julija ukaz za ustavev celokupnega civilnega železniškega in cestnega prometa v zasedeni in nezasedeni Franciji. Ni pa znano, do kdaj bo ustavljen promet. Nemci so tudi ustavili vračanje beguncev v domače kraje v zasedeni Franciji. Iz tega sklepajo na Francoskem, da izvršujejo Nemci zadnje priprave za že dolgo napovedani napad na Anglijo. Uvod v napad na Anglijo bo tvoril ogromen letalski polet, ki bo zavzel tak obseg, kakršnega ni poznala doslej zgodovina letalskih napadov in spopadov. Ta napad bo veljal zlasti tudi angleški mornarici.

Italijanski listi skorajšnji napad odkrito napovedujejo in pravijo, da se bo začela ob enem z napadom na Anglijo italijanska ofenziva proti Egiptu, Sudanu, Somali in Keniji v Afriki. Prav tako bodo izvršili italijanski letalski oddelki osredotočen napad na angleško sredozemsko brodogradnjo in na pomorska oporišča.

Angleško prepričanje

Na Angleškem so prepričani, da bosta Nemčija in Italija, ki sedaj, ko sta uredili pereča vprašanja na jugovzhodu Evrope, prešli v napad na Anglijo, na severu na angleški otok in na jugu na njeno sredozemsko in afriško posest.

Končani posveti v Solnogradu govorijo za napad

Ob koncu minulega tedna je bil v Solnogradu, odnosno v Berchtesgadenu dosežen spozrazum v sporih med Bolgarijo, Romunijo, Madžarsko in Slovaško. Podrobnosti o spremembi bodo določene na miren način, izvedene pa bodo šele po vojni. Popustiti bodo morale tudi one države, ki so zahtevale dalekosežne mejne spremembe. Nemčiji in Italiji je šlo v glavnem za to, da so se preprečila vsa nasprotstva na spornem ozemlju in da je izključena možnost oboroženih spopadov v času, ko bosta sili osi (Nemčija in Italija) zaposleni z napadom na Anglijo in njeno posest. To je tudi važno radi preskrbovanja Nemčije in Italije s petrolejem, surovinami in življenjskimi potrebščinami s tega področja Evrope.

Madžarska vlada v Budimpešti je dobila iz Berlina in Rima nasvet, naj se ne upira z orožjem, ako bo dobila že v prihodnjih dneh poziv od ruskih sovjetov za ureditev vprašanja Podkarpatske Rusije in morebitne od-

stopitev te pokrajine, o kateri ni znano, ali jo bodo Rusi zasedli takoj, ali šele pozneje.

Nemčija in Italija sta odločno za to, da ne pride nikjer na jugovzhodu Evrope do vojne. Ta evropski del je določen, da se vključi v gospodarske načrte Nemčije in Italije. Nemški radio je že napovedal dalekosežen načrt o močnejši proizvodnji na Balkanu v smislu potreb nemškega gospodarstva. Tako prejme v ta namen samo Romunija 50.000 plugov in 1000 traktorjev.

Angleški protinačrti

Našteti znaki skorajšnjega napada na Veliko Britanijo in njeno afriško posest so Angležem prav dobro znani. Angleži v očigled to-

liki nevarnosti ne držijo križem rok in imajo tudi svoje protinačrte.

Štiri dobe

Angleški protinačrti proti nemškemu bliskovitemu napadu na Anglijo so po vesteh iz Londona tudi že zaključeni. Razlikovati je treba pri tem štiri dobe: 1. dobo obrambe, za katero je vse preskrbljeno; 2. dobo poostrejitve blokade (zapore) proti Nemčiji in Italiji; 3. dobo odstranitve vseh poskusov protiblokade; 4. prehod v ofenzivo na suhem. Dasi je poslednji načrt naravno največja tajnost, pa se govori, da bi imel angleški protinapad slediti z dveh strani. S severa z izkrcanjem v Franciji, ter z juga, po onesposobljenju italijanskega brodogradnjo, z izkrcanjem v Italiji.

Okoli ameriških predsedniških volitev

150 let stara navada

Od ustanovitve severnoameriških Združenih držav je preteklo 150 let. V teh državah obstoji od njih početka nepisana postava, po kateri ne more noben državni predsednik obstati na svojem mestu dalje kot osem let. Ta navada sega nazaj do prvega predsednika Jurija Washingtona, kateri se je branil eno leto pred potekom službene dobe, da bi bil še enkrat kandidat. Hotel je pokazati, da mu nikakor ni do tega, da bi držal vse življenje vlado v svojih rokah, ali da bi celo uvedel dedno kraljestvo.

Ponesrečena poskusa

Proti temu prvotnemu pravilu so skušali nastopiti nekateri predsedniki. Leta 1880. se je hotel general Grant še enkrat pustiti proglasiti za predsedniškega kandidata. V začetku 20. stoletja je napravil isti poskus Teodor Roosevelt, daljnji sorodnik sedanjega predsednika. Čeravno je šlo v teh dveh primerih za imenitni osebnosti, ni uspelo nobenemu od kandidatov, da bi bila prodrla. Obakrat sta veliki ameriški stranki odklonili, da bi bili prelomili staro navado.

Izredno spretni Franklin Roosevelt

Franklin Roosevelt, sedanji predsednik, ki pozna Ameriko, kakor noben od politikov, je bil glede ponovne kandidature izredno zvit. On so ni sam postavil za kandidata, ampak je čakal, da je bilo to predlagano od tretje strani. Način, kako je Roosevelt to storil, kako je pustil vprašanje, ali bi še v tretje kandidiral ali ne, do zadnjega v temi, je bil izredno spreten. On je pustil demokratsko stranko, da je iskala kandidata in je samo izjavil, da bi ne rekel odločno ne, ako bi mu bila kandidatura v tretje ponudena. Ta način postopanja se je sijajno obnesel. Z 90 odstotki vseh glasov je bil Roosevelt na kongresu demokratske stranke v Čikagu v tretje izvoljen za predsedniškega kandidata. Po tem glasovanju je Roosevelt izvolitev lahko sprejel.

Storil je to povsem mirno, ne da bi mu kdo očital, da je staro navado prelomil. Stari običaj je zlomil kongres demokratske stranke. Roosevelt se je samo uklonil željam svojih domačinov.

Prostost ameriške kritike

Zopetna izvolitev Roosevelta za predsednika je sigurna zadeva. Tudi pri tem se kaže izredna priljubljenost Roosevelta. Roosevelt je danes v Ameriki bolj priljubljen kot kateri od evropskih diktatorjev, kljub temu, da ga kritizirajo od raznih strani. V Ameriki obstaja pravica proste kritike. Vsak lahko graja Roosevelta, kdor ima razlog za to. Dasi je pogostokrat Rooseveltova politika skritizirana prav do dna, velja pa v resnici o njem pregovor: »V Ameriki je vse proti Rooseveltu, izvzemši volilci.«

Roosevelt ljubi opozicijo

Roosevelt je imel z opozicijo vedno veliko veselje. Pogostoma je že izjavil, da bi mu bil presneto dolgčas, ako bi vladal po zgledu diktatorjev. Rooseveltu je v marsikaterem oziru opozicija zelo ljuba. On se rad bori z nasprotniki, da jih prepriča, ali jim vsaj onemogoči, da bi mu prekrizali njegove načrte.

Tretje Rooseveltova kandidatura — uspeh za Anglijo

Tretjo Rooseveltovo kandidaturo so pozdravili Angleži kot velik uspeh za njihovo politiko. Roosevelt je med angleškimi prijatelji, ki se znatno množijo v zadnjem času v Ameriki, eden najbolj zvestih, prepričanih in najbolj zanesljivih. On je šel v svoji dobrohotnosti do Anglije vedno tako daleč, kakor mu je to dovoljevalo javno mnenje Amerike, in še dalje. Ravno v zadnjem času se je odločno postavil proti politiki Nemčije ter Italije in je izkazal Angležem s ponovnimi razširjenimi pošiljkami orožja in ameriških letalcev neprecenljive in naravnost življenjsko važne usluge. Širijo se celo glasovi, da ne bo dolgo, ko bo Amerika dejansko stopila na stran Anglije.